USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně zpravodajky Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **O. H.**, zastoupený JUDr. Viet Anh Nguyen, advokátem, sídlem Myslíkova 171/31, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 11. 2019, č. j. OAM-1098/ZA-ZA12-LE24-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 24. 9. 2020, č. j. 52 Az 37/2019 - 26,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobce byl dne 27. 11. 2018 propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, který si odpykával v době od 30. 11. 2015 do 27. 11. 2018. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 30. 11. 2015, č. j. 4 T 132/2015, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 1. 3. 2016, č. j. 9 To 22/2016, byl žalobce uznán vinným ze zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí dle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ze zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) a c) trestního zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, z přečinu omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1 trestného zákoníku a přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku, kterých se dopustil vůči své tehdejší manželce, za což byl odsouzen k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání tří let.

[2] Dne 21. 12. 2018 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že je ukrajinské národnosti, náboženským vyznáním pravoslavný křesťan, je schopen se dorozumět česky, rusky a ukrajinsky, nemá politické přesvědčení, nikdy nebyl členem žádné politické strany ani organizace, nebyl politicky aktivní, je rozvedený a bezdětný. Do České republiky přijel asi v roce 2004, celou dobu zde měl trvalý pobyt, který mu byl zrušen v souvislosti s trestním odsouzením.

[3] Během pohovoru (konaného dne 3. 1. 2019) žalobce vypověděl, že se narodil v K. P. v Zakarpatské oblasti, což bylo rovněž poslední místo jeho bydliště na Ukrajině. Z Ukrajiny vycestoval, neboť v České republice žila jeho matka na základě povolení k trvalému pobytu, on následně dostal pobyt za účelem sloučení rodiny. Na Ukrajinu se poté několikrát vrátil, naposledy asi před pěti lety. V České republice nejprve bydlel s matkou v T., přibližně v roce 2008 zakoupil vlastní byt a nyní opět bydlí s matkou. Pracoval na mnoha místech, naposledy jako manažer ve společnosti Hermes, což bylo v roce 2015. Dále žalobce sdělil, že byl v roce 2015 odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce tří let, avšak neprávem, neboť se vůči bývalé manželce ničeho nedopustil. Jinou trestnou činnost nespáchal. V České republice měl trvalý pobyt od roku 2004 až do roku 2018, kdy mu byl zrušen na základě trestního rozsudku. Otec již zemřel, ale z jeho strany žalobce má na Ukrajině příbuzné, většina z nich žije v K. P. Žalobce s nimi není v kontaktu, protože byl poslední tři roky ve vězení. Na Ukrajinu se nechce vracet z důvodu probíhající války, má obavu, že se mu tam může něco stát. Popsal, že na Ukrajině bylo zavedeno stanné právo, které se dotýká všech. Vláda může kohokoli povolat do války, tedy také žalobce. On sám základní vojenskou službu neabsolvoval a nikdy mu nebyl doručen povolávací rozkaz. Přímo v K. P. je situace dobrá, žalobce však vyslovil strach, že by byl poslán do války. Slyšel, že dochází k vraždám vojáků, kterým jsou poté odebrány orgány. V této souvislosti odkázal na video na internetovém portálu www.youtube.com, kde se k uvedenému vyjadřuje major ukrajinské armády.

[4] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a dále rozhodl tak, že žalobci nelze udělit doplňkovou ochranu pro existenci důvodů dle § 15a zákona o azylu.

[5] Žalobu proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Konstatoval, že správní soudy se otázkou bezpečnosti na Ukrajině opakovaně zabývaly (a činí tak ve většině řízení o žalobách směřujících proti rozhodnutím ve věci mezinárodní ochrany, v nichž jako účastníci vystupují cizinci ukrajinské státní příslušnosti). Krajský soud citoval např. z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, a dále odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2019, č. j. 4 Azs 411/2018 - 26, nebo ze dne 26. 5. 2020, č. j. 4 Azs 456/2019 - 30. Zároveň doplnil, že mu ke dni vydání napadeného rozsudku nejsou známy žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly významnému posunu v otázce bezpečnostní situace na Ukrajině. Žalobce navíc v průběhu řízení před žalovaným výslovně uvedl, že pochází z obce K. P. v Zakarpatské oblasti, kde (jak sám připustil) k žádným ozbrojeným konfliktům nedochází. Video z internetového kanálu www.youtube.com krajský soud hodnotil jako nevěrohodné. Zároveň přisvědčil žalovanému, že brannou povinnost či výkon základní vojenské služby nelze považovat za relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Ztotožnil se také s hodnocením žalovaného, že trestná činnost, jíž se žalobce dopustil a za kterou byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání tří let, naplňuje znaky pojmu „vážný zločin“ ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, který vylučuje udělení doplňkové ochrany.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Dle stěžovatele se krajský soud řádně nevypořádal se všemi uplatněnými žalobními námitkami a rovněž neuvedl, proč hodnotil jím předložený videozáznam z internetového kanálu www.youtube.com jako nevěrohodný. K aktuálnímu stavu na Ukrajině krajský soud v odůvodnění rozsudku sice odkázal na některá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ta však pocházela z roku 2015 nebo pouze odkazovala na jiná jeho rozhodnutí z let 2015 a 2016, která nic nevypovídají o aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině. Stěžovatel byl proto přesvědčen, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný a též rozporný s článkem 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“).

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na obsah žalobou napadeného rozhodnutí a rozsudek krajského soudu, které dle jeho názoru netrpí stěžovatelem namítanými vadami.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (k výkladu tohoto pojmu srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Ačkoli usnesení, jímž se kasační stížnost odmítá pro nepřijatelnost, nemusí být odůvodněno (§ 104a odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění připojuje.

[9] Nejvyšší správní soud se předně zabýval otázkou, zda napadený rozsudek krajského soudu trpí namítanou nepřezkoumatelností. S touto námitkou se však neztotožnil, neboť z rozsudku je patrné, jaký skutkový stav vzal krajský soud za rozhodný, jak hodnotil jednotlivé důkazy a uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností a proč považuje stěžovatelovy právní závěry za nesprávné (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52).

[10] Ke stěžovatelově argumentaci, že krajský soud nezohlednil aktuální situaci v zemi původu, čímž porušil čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice, Nejvyšší správní soud nejprve připomíná, že ve věcech mezinárodní ochrany dochází uplatněním aplikační přednosti evropského práva (konkrétně čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice) k výjimečnému připuštění prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s., které upravuje vázanost soudu skutkovým stavem ke dni rozhodování správního orgánu. Otázkou přímé aplikace čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015 - 32, v němž dovodil, že v případě přímé aplikace citovaného ustanovení směrnice skutečně je *„(...) povinností krajského soudu přezkoumat skutkovou i*

právní stránku případu ve věci mezinárodní ochrany ke dni svého rozhodnutí“ (dále též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2017, č. j. 5 Azs 293/2016 - 19). V řízení před krajskými soudy tedy lze uplatňovat nové skutečnosti, které bez svého zavinění nemohl žadatel o mezinárodní ochranu uplatnit v řízení před správním orgánem, a krajské soudy jsou povinny k těmto skutečnostem v rozhodovací činnosti přihlížet. V posuzované věci však krajský soud v odůvodnění rozsudku upozornil na skutečnost, že stěžovatel se v této souvislosti v podané žalobě omezil toliko na obecná tvrzení o nedostatečnosti rozhodnutí žalovaného, aniž by poukázal na konkrétní argumentační mezery v jeho úvahách; a ani při ústním jednání soudu, na kterém byl vyslechnut, žádné skutečnosti, jež by nasvědčovaly posunu v otázce bezpečnostní situace na Ukrajině, neuplatnil. V tomto ohledu tedy nelze krajskému soudu nic vytknout.

[11] Krajský soud rovněž správně poukázal na skutečnost, že Nejvyšší správní soud se otázkou aktuální situace na Ukrajině v rozhodovací činnosti opakovaně zabýval, a to např. v usnesení ze dne 27. 5. 2020, č. j. 2 Azs 8/2019 - 35. Nejvyšší správní soud v řadě svých rozhodnutí již dříve uvedl, že boje lokalizované pouze v určitých částech Ukrajiny nelze považovat za tzv. totální konflikt. Probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2020, č. j. 6 Azs 216/2020 - 22, ze dne 19. 8. 2020, č. j. 6 Azs 230/2020 - 24, či ze dne 18. 11. 2020, č. j. 8 Azs 75/2020 - 45). V rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, č. 1840/2009 Sb. NSS, pak Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že *„v případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on*“.

[12] Stěžovatel pochází z K. P. v Zakarpatské oblasti, kde měl i poslední uváděné místo bydliště v zemi původu. Stěžovatel tedy nepochází přímo z Doněcké či Luhanské oblasti, která je boji zasažena. Konflikt je izolován pouze ve východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita v dotčených oblastech výrazně kolísá. Jak Nejvyšší správní soud taktéž uvedl, *„je všeobecně známo, že se konflikt nešíří do dalších jím dosud nezasažených oblastí*“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2020, č. j. 2 Azs 382/2018 - 68). Zakarpatskou oblast Ukrajiny pak Česká republika považuje za bezpečnou oblast (§ 2 bod 24 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb., vydané na základě zmocnění v § 86 odst. 4 zákona o azylu).

[13] K obavám stěžovatele z účasti v ozbrojeném konfliktu Nejvyšší správní soud rovněž odkazuje na ustálenou judikaturu, dle které odmítání povinné vojenské služby není samo o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, není-li spojeno s reálně projeveným politickým či náboženským přesvědčením (rozsudky ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, či ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015 - 23, či ze dne 25. 5. 2017,

č. j. 10 Azs 79/2017 - 32). Branná povinnost je legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany.

[14] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na stěžovatelovy námitky, a Nejvyšší správní soud ani nezjistil, že by krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti je odůvodněn § 60 odst. 3 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. ledna 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu